

Kassa postai hivatala
 No. 22413/229.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Cluj, Str. Baron L. Pop

13. Telefon: 8-77. Előfizetési árak:
 Havi 116, negyedévre 429, fél évre 809, egészévre 1200 lei.
 Külföldre: Havi 2, negyedévre 6, fél évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjazás szerinti. Az „Uj Kelet” az erdélyi és bányászati közélet egyetlen politikai napilapja. Cikkjeinek utánneműsítés csak a forrás megjelölésével engedélyezhető.

UJ KELET

Budapest
 3108

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lei

Csütörtök. 1935. okt. 31.
 5696. EV. XVIII. EVK.
 CHESVAN 4. 242 SZÁM.

A náci közgazdaság és a szabadság

Schacht dr., a náci közgazdasági bölcse ismét beszédet mondott. Ez a beszéd eddigi beszédeitől abban különbözik, hogy ezúttal ez a fölöttébb prózai férfi költői megjegyzéseket kockáztatott meg — a szabadságról.

Meg kell állapítani, hogy Schacht dr.-nak meglehetősen csapongó és fölöttébb merész fantáziája van: lapidárisan költői közgazdásznak nevezhetnők őt.

A náci-paradicsom materiális vonatkozásainak irányító legutóbbi beszédében azt az állítást kockáztatta meg, hogy a nemzeti szocialista uralomnak két devizája van: kenyér és szabadság.

Miután ezt a két vakmerő kijelentést megtette Schacht dr., szükségesnek látta a hajdani „marxista” uralom „összeomlásának” okairól is megemlékezni. Kijelentette, hogy a marxizmus azért bukott meg, mert elvetette a szabadság elvét.

Schacht dr. ur beszéde „igazságainak” analízise és megcáfolása amennyire hálás, éppoly könnyű feladat.

Bölcséségei éppen a böcs tárgyalgosságát nélkülözik s minő fanatizáló költő is abba a kategóriába tartozik, akit könnyű rajtakapni — enyhe szóval élve — ferdtésin.

Schacht ur, illetőleg a német nemzeti szocializmus hírhedt devizái nyilvánvalóan hamisak és lehamisítottak.

Hiszzen maguk a német lapok is megírják, hogy Németországban a kenyér egyre drágul s áragsága mellett igen keveseknek jut belőle elegendő. A német nagyvárosok a háborus idők képét mutatják: élelmiszert sorban álló, „megváltott” asszonyok sorait. Ez az a helyzet, amelyre a náci-paradicsomban s az export már csak dömpingárából él.

Ez az egyik náci-deviza ártó folyamának igazí nivója.

Nézünk a másikat: a szabadságot.

Schacht dr. valószínűleg a náci speciális szabadságot érteke általában szabadság alatt. Néhány elszánt kalandor és a csöcsék szabadságát ahhoz, hogy a lakosság többségét a legvalószínűbb terror alatt tartás, Göring, Göbbels és Streicher urak szabadságát a zsidók legelőször emberi jogainak lábbaltiprásához.

Valóban: a náci Németországában minden SA-legénynek korlátlan szabadságában áll, hogy az ellenvéleményű levő politikai ellenfeleket holtra verjék, koncentrációs táborokba hurcolják, megfojtják a gondolat-és vélemény szabadság legelőször megnyilvánulásait, a legértékesebb irodalmi alkotásokat máglyákon égessek el.

A náci — Schacht dr. által interpretált szabadsága — a német nép többségének rab-szolgálatát jelenti s nem egyéb, mint az összes bestialis emberi ösztönök kielésének szabadsága.

Ami pedig a marxisták uralmának összeomlását illeti, ma már minden intelligens ember tudja Európában, hogy ez az uralom első sorban nem volt soha marxista uralom, másodszorban egy puccsnak köszönhető összeomlását. Az ugynevezett marxista uralom — ami semmi más nem volt Németországban, mint a mérsékelt demokraták uralma — ama gyengeségnek köszönhető pusztulását, melyet éppen a hitlerizmussal szemben tanúsított. Ez az uralom elfelejtette azt az elemi követelményt teljesíteni, hogy a demokrácia csak a demokratákat illeti meg, tehát szabadság is csak azoknak jár, akik a mások szabadságát tisztelik.

Igy néz ki a valóság fényében Németország közgazdasági vezérének két devizája: a nemlétező kenyér és a nemlétező szabadság.

Hodzsa Milán lesz az új cseh-szlovák miniszterelnök

Prága, október 29. A lapok szerint Malypetr jelenlegi miniszterelnököt a közársági agrárpárt a Bradac halálával megüresedett kamarai elnöki székre kívánja megválasztani. Valószínű, hogy Malypetr ma benyújtja lemondását Masaryk elnöknek és utódjául Hodzsa Milán jelenlegi földművelésügyi miniszter fogja ajánlani. Hodzsa utóda Zadina képviselő lesz.

Londonban és Rómában az abesszin tartományok felosztásáról alkudoznak

Az olaszok egyelőre ellenállás nélkül nyomulnak előre úgy az északi, mint a déli fronton. Az abesszinek megkezdtek Makale város kiürítését. Egyszerre lesz a döntő ütközet egy a déli, mint az északi fronton

Hustalan napokkal védekeznek Olaszország a szankciók ellen

Genf, október 30. A genfi lapokhoz Addis Abebából érkezett táviratok szerint a abessziniak déli front szakaszon tegnap olasz tank-támadás volt. Az olasz előnyomulás lassan, de állandóan folyamatosan van. Az olaszok előnyomulása Tigre tartományban továbbhalad anélkül, hogy ellenállásba ütközne. Az olasz csapatok most egy igen termékeny és vízben gazdag vidékre jutottak, ami jelentősen elősegíti az élelmezést. Biztosnak látszik, hogy Sejum ras a népus rendeletének eleget téve, folytatni fogja a visszavonulást és harc nélkül kiüríti Makale városát. Tegnap este már nagyrészt meg is történt a kiürítés. A város védelme ugyanis igen nehéz volna, ha az olaszok a körülötte levő dombokat megszállnák. Az abesszini haderők, úgy látszik, Dessie körül összpontosulnak és ott várják be a népusnak november elejére jelzett érkezését.

szerint az olasz repülők tegnap Gobredarre helységet bombázták, amely husz kilométernyire északra fekszik Gorahajtól és megsemmisítették az abesszinek egy nagy élelmiszer raktárát. Az olasz repülők tegnap Magalov fölött repültek el, mintegy háromszáz kilométernyire az olasz hadállásoktól. Az olasz lapok általános véleménye szerint az összes frontokon küszöbön áll az olaszok nagy előnyomulása.

A DNB német távirati iroda Abessziniába küldött tudósítója tegnap látogatást tett a Se-it folyó menti olasz hadállásokban. A tudósító szerint az Entiscio környékén végbenéző olasz előnyomulás rendkívül fontos stratégiai szempontból, mert ezáltal az olasz frontvonal megrövidül és megakadályozza az abesszini csapatokat abban, hogy Adigrát körül tömörüljenek és Santini tábornok csapatának fejlődését meggátolják. Több askari csapat Makale környékén cirkál, hogy megakadályozza az ottani szállítási leheőségeket. Azt hiszik, hogy az olaszok folytatják meneteleiket Makale felé, hogy létrehozzák az összeköttetést a szomáliai fronttal, ahol jelenleg a gherobubi—chelavi—goderaji—yetuladai vonalat tartják.

Asmarai jelentés szerint Omager határvárosokban számos abesszini katonát árusztta a Se-it folyó, dacára hogy krokodilusokkal és vízióvalakkal van tele és behódolt az olaszoknak.

Ujabb abesszini behódolások

A tigre fronton tegnap Santini tábornok bennszülött csapatai felderítő szolgálatot végeztek. A lakosság mindenütt jól fogadta az olaszokat. Az olasz bennszülött csapatok felderítő munkájá még nem jelent előnyomulást, hanem csak annak technikai előkészítését. A még el nem foglalt területekről állandólag számos örszónok érkezik, hogy behódoljanak Maravigna tábornoknak.

Mogadiscióból Rómába érkezett jelentések

Mindkét fronton megeléknült a csapatok tevékenysége

A Havas távirati ügynökségnek a tigre frontról küldött jelentése szerint a bennszülött lovasokból álló előrs elérte Jaocle kolostort, amely 30 kilométernyire fekszik Adagamas-tól. A különítmény folytatta útját az onnan 80 kilométernyire fekvő Makale felé. Mindkét fronton a csapatok tevékenysége megeléknült. Tigreben az hiszik, hogy az olasz csapatok, tekintettel arra, hogy hátfeljükkel az összeköttetés biztosítva van, elfoglalhatják az összes utakat, amelyek Adigrátot a környékbeli falvakkal összekötik és ezáltal a tüzéség előnyomulása is biztosítva lesz. Lehetségesnek tartják, hogy egy a déli, mint az északi fronton egyszerre fog sor kerülni a döntő ütközetre.

nap két olasz repülő bombákat dobott le Makale városára. Emberhalál nem történt.

Mussolini és a római angol nagykövet nagyjelentőségű tárgyalásai

Mussolini tegnap több mint egyórás kihallgatásán fogadta Sir Drummond angol nagykövetet, akivel behatóan megtárgyalta az abesszini konfliktus megoldásának leheőségeit. A Havas Rómából érkezett közlése szerint Mussolini és Drummond tárgyalásai a Róma és London közötti közvetlen kapcsolatok újrafelvetését jelentik és éppen ezért sokat ígérnek. A tárgyalások arra engednek következtetni, hogy úgy Rómában, mint Londonban szilárd, megegyezésre irányuló akarat áll fenn. Málkülönbön olasz hivatalos körök véleménye szerint Anglián van a sor, hogy megfelelő javaslatokat terjesszen elő.

Olaszország kilép a Népszövetségből

Mussolini és Drummond tárgyalásaival egyidejűleg mára illésre hívták össze a fasiszta nagytanácsot. Genfben élénken kommentálják a fasiszta nagytanács összehívásáról szóló hírt. Nem hiszik, hogy Olaszország viszonya a Népszövetséghez változást szenvedjen, noha lehetséges, hogy a nagytanács foglalkozni fog a benmaradás, illetve kilépés kérdésével is.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint a francia szárazföldi, légi és tengeri haderők vezérkari képviselői ma Londonba érkeznek. A lap szerint Laval a napokban (Folytatása a 8-ik oldalon)

VILÁG TÖRKE

Palesztina és a világpolitikai feszültség

Ha arra az általános bizonytalanságra gondolunk, mely ebben a pillanatban a nemzetközi világot elűti, feltűnőnek látszik az a nyilatkozat, amelyet minap Sir Arthur Wauchope palesztinai főkomandó tett, aki határozottan kijelentette, hogy a Földközi tengeren nem fenyeget háborus veszély.

A palesztinai arabok mindenesetre agitációs tökéletességűek a mai háborus feszültségből és úgy vélik, hogy ez az alkalom kedvez arra, hogy feljussák nyugtalanító tevékenységüket az országban a mandatárius hatalom ellen.

De függetlenül az arabok mozgolódásától, a zsidóság palesztinai érdeklődéséi szempontjából rendkívül nagyjelentőségei szemponjtábjól: „nemzeti helye”, mert bármely pillanatban meglepetéseket hozhat a világnak és egyuttal a világ zsidóságának és a zsidóság palesztinai pozíciójának.

Anglia általános parlament választások küszöbén áll. Sohasem volt oly nehéz prognózisokba bocsátkozni, mint ma. A Kanadában történt nagy átalakulás, ahol a konzervatív kormányt egy liberális hullám sepepte el, ami a liberális törekvések világos előretörését jelzi a szellemi és politikai életben — még nem szögáhat alapul az angol helyzet megítélésére, mert a választások kétségen kívül a külpolitika jegyében fognak állani. Anglia népszövetségi politikájának helyeslésében azonban az összes pártok megegyeznek. Ami Palesztinát illeti joggal említi ki a The Jewish Review című angol cionista lap, hogy a Palesztina-kérdés nem játszik szerepet a választásokon, mert ez a probléma régóta nem pártkérdés többé. Az összes angol pártok fokozatosan a Balfour-deklaráció és a Palesztina-mandatúma alapján helyezkedtek és egyetlen mértékadó angol politikus, sem Anglia politikai közvéleménye nem látna szívesen változást ezen a téren. A Palesztina-politika zsidó és nemzsidó barátai — írja a Jewish Review — jól érzik ugyan, ha minden jeltől, bármilyen párthoz is tartoznak, nyilatkozatot kérnének álláspontjáról a palesztinai kérdésekkel szemben, de semmiesetre sem szabad pártkérdéssé tenniük ezt a pontot a választási kampányban.

A palesztinai országépítés ma tagadhatalanul új stádium előtt áll, de Londonban keveset lehet tenni ebben a pillanatban, mert egészen bizonytalan, hogyan fog kinézni négy hét múlva a mandatárius hatalom kormánya.

Malcolm Macdonald, a jelenlegi kormány gyarmatiügyi minisztere, aki tudvalevőleg megértést tanúsít a Palesztina-munka iránt, mint ismeretes a nemzeti munkáspárt kis csoportjához tartozik, Macdonald volt miniszternek fia és nagyon bizonytalan, hogy mit hoz a választás e párt jövője számára.

Mozgalmas idöket élünk és senki sem tudhatja, mikor és milyen gyorsan robbanhatnak ki nemzetközi dömések és világra-szólló elhatározások. Miután Anglia kijelentette, hogy nem áll szándékában egyéni akciót indítani Olaszország ellen ekkor sem, ha a Népszövetség történelesen lemondana ilyen akcióról, nem marad más alternatíva hátra, mint Angliának a Népszövetségtől való elszakadása. Bizonyára nem egyéb diplomáciai fenyegetésnél, ha az angol politikuskok ma ennek lehetőségéről beszélnek. A dolgok azonban oly gyorsasággal perengnek és olyan körülmények között fejlődnek, hogy egyetlen tehetőséget sem szabad figyelmen kívül hagyni.

Anglia elszakadása a Népszövetségtől — és ez az egész népszövetségi gépezet összeomlását jelentené — egészen új helyzetet teremtené a cionista politika számára. Mert Anglia ma formálisan a Népszövetség nevében és mint annak mandatáriusa kormányozza Palesztinát. Ha a Népszövetség szétesik, talaját veszi a politika gépezet alapja is. Ilyen időben rendkívül éber, aktív, ötletes politikára van szükség, hogy a zsidó státust fenn lehessen tartani és meg lehessen erősíteni. És ebből a szempontból némi megnyugtatót jelent a cionista világ számára, hogy éppen ebben a kritikus pillanatban olyan

államférfi éli a cionista politika étén, mint Weizmann Chaim.

Nem kétséges, hogy a Népszövetség fennállása óta Genf legnagyobb krízisét éljük át. Ha ezt a krízist a Népszövetség sikeresen túléli, nagy nyereséget fog majd elkönyvelni presztízse és jövőbeni ható ereje. Zsidó szempontból van legkevésbé okunk arra, hogy különös meglepedettséget érezzünk a Népszövetség tevékenységei iránt. De a zsidóság helyzetének kielevezése a különböző országokban az egész világ előtt demonstrálja a zsidó kérdés kilátástalan voltát, ha nem lép közbe egy közjogi elismert nemzetközi hatóság. Elképzelhetetlen, hogy Európa közepén egy egész néptömeg kereseti és kivándorlási lehetőségei nélkül maradjon és hogy ezt a folyamatot a világ ignorálja. A zsidókérdés egyike azon problémáknak, melyek koordinált és rendszeres akciót tesznek szükségessé. Azt olyan nemzetközi hatóságnak kellene irányítania és támogatnia, mint amilyen a Népszövetség. A genfi Népszövetség kibújt a vándorlási szabályozásának feladata alól. De ezt a feladatot kezelnie kell vennie és ha ezt nem teszi, új, vagy másfajta kell ezt megtennie. A kezdeményezésnek zsidó részről kell kiindulnia, mert ma, amikor a világnak oly sok gondot okoznak saját bajai, alig várhatjuk, hogy a népek maguktól fognak felharolni egy zsidó ügyet.

Az a gondolat, hogy a zsidók maguk kell, hogy cselekedjenek magukért, mert különben elnyeli őket az ár, egyik alaplétele a cionizmusnak. A zsidókat természetesen kell még nevelni a tervszerű cselekvésre és ehhez hozzátartozik az államférfiak előrelátása is.

Palesztina tekintetében is, mely két éve már nagy zsidó bevándorlást befogadó tartáléka, sokan azt hiszik, hogy ez magától fog meenni. A zsidó nyomor, mely a zsidókat az országban üzi, el fogja végezni a maga munkáját és nincs szükség tervszerű felfogásra, tervszerű nevelésre és előkészítésre és meghatározott zsidó érületre. Hiába óvták a cionisták a zsidó köröket az ilyen mentalitástól. A oknjunkura felszökő vonala kissé megtört most, mi reméljük, hogy csak rövid időre. Azon okokból, amelyek nem függnek össze közvetlenül Palesztinával, az ország bizonyos gazdasági megrázkódtatáson ment keresztül, az építkezés pillanatra megállt és a nagy városokban munkanélküliek vannak. (A legkevésbé Jeruzsálemben.) Megelégedéssel regisztrálhatjuk, hogy Tel-Aviv városa gyors elhatározással szükség-munkákat rendelt el és a jelek arra mutatnak, hogy a pillanatnyi fennakadás nem mélyreható jelenség.

Az új helyzet azonban annak tudatára ébreszt bennünket, mily fontos a magániniciatíva vezető szerepe ellenére is egy erős zsidó kolonizációs központi szerv létesítése. Ott, ahol a magántöke bármilyen okból kifolyólag tevékenységében megakadt, az ugynevezett nemzeti töké kell, hogy helyére lépjen, mert különben a kár sokkal nagyobb méreteket ölt.

A palesztinai építő munkában beállott fennakadás máris elmulik mert a zsidó bevándorlás tovább tart és a lakás-szükségletek nemhogy csökkennének, hanem emelkednek. A közbeeső idő alatt azonban irányító kézre van szükség. A zsidó nép ezért minden erejét és anyagi eszközeit a nemzeti alapok rendelkezésére kell, hogy bocsássa, mely a helyzet kulcsát tartja kezében. Ezért nagy jelentőséggel bír Izrael Sieff londoni cionista finans szakértő legutóbbi nyilatkozata, melyből kitűnik, hogy a zavaros világ-helyzet ellenére is változatlanul áll a bizalom Palesztina iránt a londoni Cityben és újabb nemzeti kölcsönről folynak tárgyalások. Ez a bizalom az, amely Palesztina fejlődését biztosítja és ez arra az odaadásra támaszkodik, melyet a zsidó nép nemzeti otthonának felépítése iránt tanusít ma.

putzin
LEGJOBB
FÉMTISZTÍTÓ
BUCURESTI STR. CAUZASI 14

Fehérolaj (vaselinolaj)
nordótelekben alkalmi vételeből kifolyólag
rendkívül olcsó árban
Ullmann József és Fia
Oradea. Telefon 677.

Ma, csütörtökön ROYAL-mozgóban Ohnet György világhírű regényének filmváltozata

A vasgyáros

Elkövetkezik még a nap, amikor háboru lesz Európában is...

Egy szomáli néger leckét ad a franciáknak az európai szellemből. A Dreyfus-per óta még nem volt ennyire megoszolva a francia közvélemény

Párizs, október 30.

Háromezer ember ül a Faubourg-klub hűres termében, ahuol évtizedek óta politikai pártok gyűlései váltakoznak boksmeccsekkel, táncmulatságokkal, tudományos kongresszusokkal.

Háromezer ember, igen vegyes összeállításban: őszhajú, tisztos kinézésű matrózok és öregurak, apacsinges diákok, komoly kereskedők és hivatalnokok, írók és újságírók, orvosok és ügyvédek. Szóval jó párizsi átlagpublikum, az igazi francia közvélemény, amely szívesen vesz részt aktív politikai vitákban és amely lelkesedni tud gondolatokért és ideálokért.

A francia közvélemény pódiuma

Ez a fogékony francia közönség egyre növekedő izgalommal figyeli az etiópiai vitát. Egyre lázasabb érdeklődéssel lesi, hogyan osztja két részre az olasz hadjárat Franciaországot. A francia közvéleményt a szankciók problémája oly lázas és viharos küzdelembe kergette, aminőre a Dreyfus-ügy óta nem ismernek példát a francia krónikások.

Ezt a mai vitát a Club du Faubourg rendezte, az a híres párizsi vitaklub, amelynek pódiumán a háború óta minden valamire való politikai problémát megvitattak, ahol valódi és védeni szoktak közéleti nagyságokat, ahol szabadon elmondhatja véleményét mindenki mindenről és amelynek vitaestéit a legkimagaslóbb politikusok, generálisok, írók és a gondolkodók szokták megtisztelni jelenlétükkel és felszólalásaikkal.

A mai estének szónokai újságírók és írók, néhány politikai pátr alvezére. Felszólalásaikban az igazi francia átlagközvélemény nyilatkozik meg.

Csodálatos szabad ország. Az első szónok, Georges Pioch, az Emberi Jogok Ligájának egyik vezére, olyan szabadsáju ösztönözéssel támadja Laval miniszterelnök személyét és politikáját, ahogyan egy aktív miniszterelnököt csak Franciaországban lehet négyülésen támadni.

Nem is maradnak adások Piochnak ellentmondói. Laval barátai, nők és férfiak következnek utána. Az Action Française, a radikális párt és a szélső jobboldal hívei.

Érv és ellenérv

Egyetlen megoldás van Franciaország számára, ha békét akar: követni Angliát a szigorú szankciók irányában. A szigorú szankciók hamarosan észretéríthetik Olaszországot, kénytelen lesz visszafordulni a háború utjáról és visszatér a béke anélkül, hogy csak egyetlen francia katonát is kellené a frontra küldeni. — mondja az egyik szónok.

— Ne feledjük el, hogy ez az Olaszország a nagy háborúban a mi oldalunkon harcolt és hogy olasz katonátemetők borítják a francia határ közelében is az olasz hegyeket. Etiópia nem nagykorú ország, kegyetlen és barbár a népe és ha megtöltjük az olaszoknak, hogy földeket szerezzenek éhező milliók számára, ne csodálkozzunk, ha egy szép napon kérdésessé válik egész gyarmati politikánk... — harsogja a másik.

Beszél egy fiatal francia utazó-tudós, Marcel Griaule, akinek fényképeiből és adataiból állította össze az olasz kormány a Népszövetséghez intézett memorandumát az etiópiai borzalmakról. De amint hogy nehéz kihámozni a sok érv és ellenérv közül, hogy hát tulajdonképpen mit is akar a francia közvélemény, háborút a békéért, vagy békét, amely háborúra vezethet, ugyanugy még Griaule szavaiban is legalább annyit az érv a szankciók mellett, mint amennyi a semlegeségre buzdító ellenérv.

A fekete szónok

Igy megy ez órákon keresztül, amíg egyszerre különös dolog történik. Egy fekete: szomáli néger lép a pódiumra, francia polgár és egyetemi hallgató, a párizsi Etiópiai Liga elnöke, aki választékos francia nyelven, alig érezhető kis akcentussal, de vadul forgó fehér szemgolyókkal és villogó fogakkal ma-

gyarázza meg a három ezer franciának, hogy nem szabad cserbenhagyni Etiópiát, hogy Etiópia minden békés rendezésre hajlandó Olaszországgal, de hogy Afrika sokmillió feketéje nem fog nyugodni addig, amíg egyetlen olasz katona is áll még Abesszínia földjén.

— Egyetlen mérték és egyetlen igazság lehet csak a földön, — harsogja vadul a fekete ember — ami igaz Európában, igaznak kell lennie Afrikában is. Olaszország fegyverrel támadta meg Etiópiát, amely éppúgy tagja a Népszövetségnek, mint maga Olaszország. Ezt a támadást nem szentesítheti sem Franciaország, sem pedig semmi más hatalom, mert ezt nem felejtendő el Afrika!

— Elkövetkezik még az a nap, — fejezi be Kujat, a fekete próféta — amikor lesz még háboru Európában is. Nem hártja el Franciaország feje fölül a háborút, ha most szabad kezet enged Olaszországnak.

— Az európai szellem, amire tanítottatok bennünket, ti, nagyszerű fehér emberek, kötelezettségeket ró reátok. Erről ne tessék most megfeledkezni, ha nem akarjátok, hogy Afrika tanítson meg rá benneteket.

Hatalmas tapsvihár üdvözi a szónokot. Különös közönség ez a francia, amely a szónoki bravur kedvéért elfeledkezik arról a különös helyzetről, hogy leckét fogadjon el az európai szellem kötelezettségeiről egy gyarmati négerrel...

De nem is ez a rendkívüli ebben a felszólalásban. A Club du Faubourgban vagyunk, ahol szabad minden ember véleménye, aki el tudja mondani gondolatait.

A lehurrogott latin testvér

Ami ennél sokkal különösebb, az, ami ezután következik.

A fekete után egy francia áll a pódiumra. A Latin Testvériség Ligájának szónoka. Így kezdi a beszédét:

— Szívből köszönöm ennek a fekete embernek, hogy megtanított bennünket arra, hogy mire kötelez az európai szellem...

Leirhatatlan macskazene fogadja ezt a mondatot.

Percelég nem engedik szóhoz jutni a Latin Testvériség szónokát. Pedig, ismétéljük, nem szedett-vedett népség tapsol itt, hanem jól öltözött, nagyrészt jólnevelt franciák, Olyanok, akik között, sokszázan vannak a fehér szónok barátai. De fődét döngető lábbal, padokat csapkodó öklökkel követelik, hogy a felszólaló kérjen bocsánatot a feketétől. És amikor ezt az ülésvezető elnök akarja elvégezni helyette, lehurrogják. Nem is engedik szóhoz jutni a latin testvért, néhány sivitő zajba fojtott mondat után lehurrogják a pódiumról...

Ilyen világ járja most Párizsban.

Eljenzik a feketét, aki leckét ad Európának és lehurrogják, aki rendreutasítja.

Ez történt 1935 októberében, a türelmetlen nacionalizmus Franciaországában...

A. L.

Ma, csütörtök este

az Újságíróklubban KUNZ MARGARETA

koncert-énekesnő operaiárikákkal és szonókkal lép fel.

120 skarlátos megbetegedés Clujon — 15 haláleset

A járványkórházban már nincsen hely az újabb skarlátos betegek számára

Cluj, október 30. (Az Új Kelet tud.) Több ízben hírt adtunk arról, hogy Clujon néhány napja skarlátjárvány ütötte fel fejét, amely a városi orvosi hivatal minden gondos intézkedése ellenére is még mindig terjedőben van. A ragály főleg az alsóbb osztályos iskolásgyermekek között terjed és ezért Vlad városi tisztiorvos skarlátellenes oltások adását rendelte el az összes alsóbbfokú iskolákban. A városi orvosi hivatal értesítette a járványról az egészségügyi minisztériumot és egyben megfelelő mennyiségű szérumot kért, mely már meg is érkezett Clujra. Dr. Vlad főorvos nyilatkozata szerint november negyedikén meg is kezdik a szükséges oltásokat.

Clujon eddig 120 skarlátos megbetege-

dés történt, míg 15 halálos áldozata van a járványnak. A megbetegedések szaporodása folytán a járványkórházban már nincsen hely az újabb betegek számára. Dr. Vlad városi főorvos és dr. Stanca Dominiu, a clujai női kórház igazgatója közösen fáradoznak azon, hogy valamelyik kórházban helyet szorítsanak az újabb betegek számára. Szó van a Stanca kórház most befejezett új épületszárnyáról, eddig azonban a városi tisztiorvos nem döntött arról, hogy megfelelőnek találja-e.

A skarlát járványon kívül több más ragályos megbetegedés is fordult elő Clujon az utóbbi néhány napban. Így 24 diftéria és 15 tifuszban megbetegedett egyént ápolnak a járványkórházban.

Székely és Réti BUTORVÁR RT

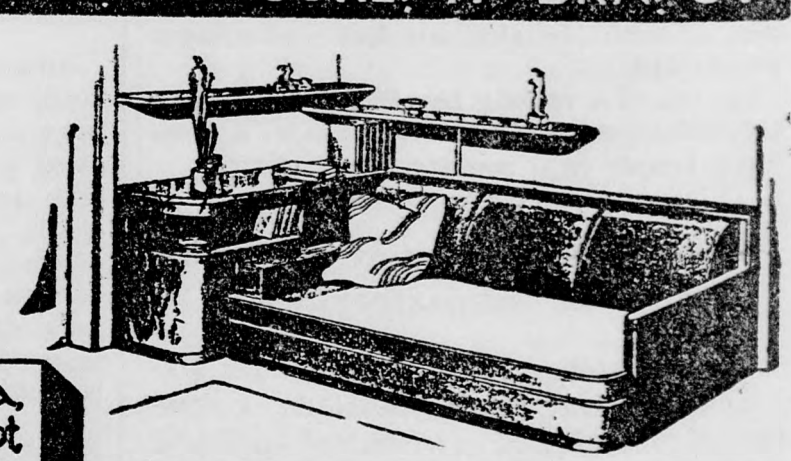
TÁRGUMURE / -BUCURE / TI -BRA / OV

Tervezőink művészete,

Munkáink szaktudára

Anyagjaink kiválósága nyújtják Önnek azt a bizottságot, mely a butorváraítás előfeltétele

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt

CSÜTÖRTÖK
Cuza pr
Ta
is
A nemz
14-iki
Bucuresti,
ban e helyüt
jektív okokra
sá tették a
A miniszterel
a kormányja
mellett, ame
alatt elég gy
Ez a fölény
lan. Kétségte
nem volt me
felsőbb fórum
patinának örö
tarsacu. O m
ennek a szen
zó figyelmes
körben azt t
nappal előre
voznia a hat
Mindenesé
dó ahhoz, ho
közni a korr
akadályokka
a szemszögb
problémával
nia: a hadse
vő évi költés
vember 14-i
kormány tag
tak volna —
tartottak, az
anélkül, hog
latos kiadás
hetőséget ta
s közzettett
Mária király
zsóné után a
fogadta a m
tagjaival egy
dán délelőtt
meg.
A miniszte
zó hírek sze
nális hangu
tárgyat első
képezte. A
szöbörte ki
tos nehézség
november 14
ség. Ha nem
va tehát,
mégis meg
lyabb válsá
hogy a fővá
párti H. cion
tionalul Nou
utódlás lehe

Cuza professzor ante portas?

Tatarescu kettős királyi audienciája után is zavaros a belpolitikai helyzet

Argetoianu biztosítja hivat, hogy az ő hosszabb tartamu kormányzása következik.

A nemzeti parasztpárt engedély nélkül is meg akarja tartani a november 14-iki nagygyűlést?

Bucuresti, október 30. Tegnap számunkban e helyütt rámutattunk azokra az objektív okokra, melyek váratlanul kritikussá tették a Tatarescu-kormány helyzetét. A miniszterelnök eddig fölügyesen ment el a kormánya közeli halálát jelentő hírek mellett, amelyek kétéves kormányzása alatt elég gyakran kerültek forgalomba. Ez a fölügyen nem volt teljesen indokolatlan. Kétségtelen, hogy a restauráció óta nem volt még miniszterelnök, aki a legfelsőbb fórum részéről oly kitüntetett szimpátiának örvendett volna, mint éppen Tatarescu. Ő maga nagyon is tudatában volt ennek a személye irányában megnyilatkozó figyelmességnek, mert egyszer baráti körben azt találta mondani, hogy hat hónappal előre tudni fogja, mikor kell eltávoznia a hatalomról.

Váratlan minisztertanács — váratlan audiencia

Mindenesetre ez a szimpátia nem elegendő ahhoz, hogy Tatarescu meg tudjon birkózni a kormányzás elé törnyosuló összes akadályokkal. Már pedig a helyzet ebből a szempontból kritikussá vált. Két komoly problémával kell Tatarescunak megbirkóznia: a hadsereg felszerelése, illetőleg a jövő évi költségvetés összeállítása és a november 14-i politikai manifesztációk. A kormány tagjai — mielőtt Sinaiaba utaztak volna — váratlanul minisztertanácsot tartottak, amely 5 óra hosszat tartott, anélkül, hogy a hadfelszereléssel kapcsolatos kiadások fedezésére más fedezeti lehetőséget találtak volna, mint az egyenes és közvetett adók általános felemelését. A Mária királyné tiszteletére rendezett dezsóné után az uralkodó félórás audiencián fogadta a miniszterelnököt, aki a kormány tagjaival együtt Sinaiaiban maradt és szerdán délelőtt újabb kihallgatáson jelent meg.

A miniszterelnök környezetétől származó hírek szerint az audienciák igen kordnális hangulatban folytak le és azoknak tárgyat elsősorban a hadsereg felszerelése képezte. A szívélyes atmoszféra alig küszöbölte ki az ezen problémával kapcsolatos nehézségeket, amelyeket csak fokoz a november 14-i gyűléseket megelőző feszülttség. Ha nem is valószínű, még sincs kizárva tehát, hogy a Tatarescu-kormány mégis meg kell a közeljövőben egy komolyabb válsággal birkóznia. Ezért van az, hogy a fővárosi lapok — úgy a kormánypárti H. csoport hivatalos szócsöve, a Nationalul Nou is — foglalkoznak a kormány utódias lehetőségével és kombinációival.

Cuza professzor előtérben

A Nationalul Nou a következő négy lehetőséget veti fel: 1. Jobboldali kormány. 2. Nemzeti parasztpárti kormány. 3. Koncentrációs kormány. 4. Semleges választási kormány. A lap szerint jobboldali kormány esetén elsősorban Cuza professzor jönne számításba, azaz a gogista-cuzista párt. A kérdés az, hogy lehet-e együttműködést létrehozni köztük és Vaida Sándor „Román Frontja” között. Goga július 14-én Iasiban ünnepélyes felhívást intézett Vaidához, hogy fuzionáljon a keresztény nemzeti párttal és foglalja el annak elnöki székét. Vaida viszont legutóbb kijelentette Timisoaran, hogy szó sincs a közte és Goga közötti együttműködésről. Bár hivatkozni lehet a közlekedést. A gogista-cuzista párt vezetői viszont a chisineui, cernauti és cluj gyűléseiről azt a benyomást merítették, hogy népszerűségük az egész ország területén fokozódóban van, ennél fogva már feltételekhez kötik a Vaidával való egyesülést és többek között bizonyos ve-

zetőknek az eltávolítását kívánják, akiknek nacionalizmusában nem hisznek.

A nemzeti parasztpárt hatalomra jövétele nem lehetséges egyelőre, annál is inkább, minthogy a pártvezetőségben ellentétes felfogások vannak alapvető fontosságú kérdések fölött — folytatja cikkét a lap. — A nemzeti parasztpárt kormányutódlása ellen közösen dolgoznak Argetoianu, Vaida Sándor, Iunian és George Bratianu. Argetoianu ajánlatot tett Vaidának egy bizonyos kormányzási formulára vonatkozólag. Vaida ezt el is fogadta és Timisoaran kijelentette az újságírók előtt, hogy hajlandó Argetoianuval és a georgistákkal együttesen kormányozni. Argetoianu azonban más irányba is orientálódik. A Lupta szerint a volt belügyminiszter baráti körben tette nemrégiben az alábbi nyilatkozatot:

Argetoianu reményességei

— Amikor megalakítottam a szakértőkormányt, egyesek azt mondták, hogy Iorga csatolt engem kormányához. Ti azonban tudjátok, hogy ez nem igaz. Nem volt más kiút. Kénytelen voltam Iorgát állítani a kormány élére. Amíg miniszterelnök volt állandóan vígáznom kellett rá, hogy ne tegyen valamennyiünket nevetségessé. Ha csak egy napig szemelőt tévesztettem, azon nal blamált valamivel. Valóságos kin volt számomra a Iorgával való kormányzás. Most Averescu marsallal fogok megegyezni. Öregebb, mint Iorga és remélem, könnyebben megértetem magam vele. Majd kibékitem a franciákkal. Az, aki azt hiszi, hogy Párizsban, vagy a kisantantnál rosszabbul állok, téved. Jobban állok, mint Titulescu. Be fogom bizonyítani. Ha Titulescu velem akar jönni, elfogadom. Ha nem, átveszem én a külügyminisztériumot, vagy odaadom Vaidának. George Bratianuval is tárgyalásban állok, de azt hiszem, jobb lesz Iunian. Gogát és a szélsőjobboldalt majd megszelíditem egy választási paktummal, amely révén nagyobb parlamenti képviselőtünk lesz, mint a parasztpártnak és ezzel elintézem a jövő kormányutódlás kérdését is.

Arra a kérdésre, hogyan fogok majd kormányozni: ostromállapottal, cenzúrával, vagy nyílt diktatúrával, így válaszolt Argetoianu:

— Ahogy a háboru óta nálunk kormányoznak: burkolt diktatúrával. Ez alkalommal garantálom egy hosszabb kormányzást, legalább kétszer olyan hosszú, mint aminőt Iorgával csináltunk. Közölhetitek tehát hivatásunkkal, hogy jövőnk, helyesebben szólva, hogy jövőnk!

Mihalache jelszava: Eljen a király

Tegnap közöltük a „Zorile” információit, amelyek sokkal kedvezőbbek a nemzeti parasztpártra nézve, mint aminőnek azt a jobboldal hívei igyekeznek beállítani. Sinaiaiban a Mária királyné tiszteletére rendezett recepción Tatarescu, a fővárosi lapok szerint, hosszan és szívélyesen elbeszélgetett dr. Lupuval és Madgearuval a nemzeti parasztpártnak az ünnepségen résztvevő két vezetőjével. Másrésztől Mihalache energikusan igyekszik az utóbbi időben a párt királyhűségét kihangsúlyozni. A Curentul szerint a pártelnök lakásán tartott legutóbbi értekezleten kihangsúlyozta, hogy a november 14-i gyűlésnek egyetlen célja van: a tömegek demonstrációja a kormány ellen. Ebben a kérdésben a párt tagjai között semmilyen ellentét nem lehet. A párt jelszava: Eljen a király! Ez lesz a jelszó az uccákn és ez lesz a felírás a tömeg által vitt táblákon.

A szerda délelőtti második királyi audiencia után Tatarescu a kormány tagjai-

val Iasiba utazott, ahol közigazgatási konferenciát tartanak. Tatarescu ezalkalommal expozét mond a politikai helyzetről és a miniszterelnök beszédének tónusából következtetni lehet majd kormányának helyzetére is.

Egyébként több ellenzéki politikus is Sinaiaiban marad, akik egymás közt, illetve a kormány tagjaival megbeszéléseket folytattak. Mindenki jólétesültnek látszik, és különböző érdekes kombinációk kerülnek forgalomba. Az érdeklődés egyedüli tárgyát a november 14-i manifesztáció képezi, amelynek ügyében a kormány in-

Ujabb 190 millió lejes devizapanama

70 millió lej készpénzt vittek ki az országból

Bucuresti, október 30. Az Unversul szerint Bucurestiben újabb hatalmas deviza-panamát fedeztek fe.

70 millió készpénz és 120 millió kisajátítási járadékpapír kicsempészéséről van szó.

amely hatalmas értéket állítolag a Nemzeti Banknál adták ki, a devizatorvény rendelkezéseinek semmibe vételével. Egy Zsifkovics nevű jugoszláv ember vette át

ezt a pénzt, bóröndjébe tette és át is vitte a határon. A pénz a volt 14-es bánati határbrezed birtokainak kisajátítására. Miután enek az ezrednek a törzse Jugoszláviában maradt, a maga számára követelte a birtokokat, illetve azok kisajátítási árát, amit meg is kapott. Az ügyben Constantinescu Prosper királyi ügyész és Manoilescu, a Banca Nationala inspektora nyomoznak.

SELECT-MOZGÓ

Mulassunk reggelig

Szenzációs bécsi vigjáték, jobb, mint a „Vidéli nagybácsi”. Főszerepekben: HERMAN THIMIG, LEO SCHLEZAK, STOLZ HELBA, ADELE SANDROCK.

SELECT MOZGÓ

Abesszin templomszolgát gyanusítanak a jaffai fegyvercsempészéssel

Miért tették szombatra az általános sztrájkot a palesztinai arabok?

Jeruzsálem, október 30. Megirta az Uj Kelet, hogy az arabok október 26-ra, szombati napra általános sztrájkot proklamáltak a jaffai fegyvercsempészés — melynek elkövetésével a zsidók gyanusítják — ürügye alatt. Hogy az arabok sztrájkja hogyan folyt le és milyen mértékben követte a lakosság az arab politikusok sztrájk-felhívását, erről még hiányzik a részletes jelentések.

A Zsidó Távirati Iroda rámutat arra, hogy az arabok szándékosan választották a szombati napot, amikor a zsidó üzletek és üzemek amugyis zárva vannak, hogy ezáltal azt a látszatot keltsék, mintha a sztrájk az ország egész lakosságára vonatkozna és az arabok volna az áldott tényezők a gazdasági életben. Egyidejűleg abból a szempontból is alkalmas nap a szombat, mert könnyebben elmulasztják a sztrájkmozgalom vezetői azokat az arabokat, akik a sztrájk-felhívásnak nem engedelmesskednek.

Az október 26-i sztrájk második kísérlete volt az arab politikusoknak. Október 23-ra ugyanis a főmufti rendelt el általános, tiltakozó sztrájkot, ez azonban kudarcba fullt és nyoma sem látszott az ország gazdasági életében, miután az arabok többsége egyszerűen nem vette tudomást róla.

Miután a főmufti okciója meghiusult, Jaffában értekezletre ültek össze az arab pártok és itt mondták ki az október 26-i általános sztrájkot.

Jeruzsálem, október 30. A tripoliszi rendőrség (Szíria) letartóztatta egy Butrus Luis nevű egyént, a jeruzsálemi abesszin templom szolgáját, aki a jaffai fegyvercsempészésben való bűnrészeség gyanúja miatt vittek őri-

zetbe. Luis néhány nappal ezelőtt utlevél nélkül megszökött Palesztinából. Komoly jelek arra mutatnak, hogy a beiga hajó cementrakományában talált munició Szíriába szökött. A rendőrség kezében levő adatok mindinkább emellett tanuskodnak.

A palesztinai rendőrség bünygyi osztályának megbízásából Riggs kapitány Belgiumba utazott, hogy ott folytassa a nyomozást a titkos municiórakomány eredetére vonatkozólag. Előzőleg a londoni rendőrség bünygyi osztályával is érintkezésbe lép.

Az arabok közben folytatják izgatásait a zsidók ellen és az agitáció egyre fenyegetőbb méreteket ölt.

— A lengyel parlament megszavazta a köztársasági elnök kivételes jogköréről szóló javaslatot. Varsóból jelentik: A lengyel parlament megszavazta a köztársasági elnök kivételes jogköréről szóló felhatalmazási javaslatot, amely most a szenátus elé kerül.

Töltőtollát.

ha rossz, becserejlük, vagy megjavítjuk, eredeti alkatrészekkel. Elhasznált arany tollhegyeket becserejlünk. Töltőtollát díjtalanul megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet:

Fehér írógépvállalat
Cluj, Str. Regina Maria 2.

SPORT

Ma este állítják össze Románia válogatottját a lengyelek ellen

Cluj, október 30. (Az Uj Kelet tud.) A tavaly Varsóban lejátszott Románia-Lengyelország válogatott labdarúgó mérkőzés revansaként november 3-án, vasárnap Bucarestben román-lengyel válogatott mérkőzés lesz. A vasárnapi válogatott mérkőzésre való tekintettel a válogató bizottság már napokkal ezelőtt kerestet jelölt ki, amelyet annak idején ismertettünk. A válogató bizottság tegnap este lemett ülészet, amelyen elhatározta, hogy a válogatott keret vidéki tagjait táviratilag Bucarestbe rendeli és az Union szállodában összehoztatja. A kijelölt keret vidéki tagjai: Dobai, Bindea, Deheleanu, Burger Ripensia, Juhász és Bodola NAC, valamint Barátky Crisana játékosok szerdán és e Bucarestbe érkeztek. Szaniszló, az AMTE fedezetjátékosa a vasárnapi mérkőzés után már Bucarestben is maradt. A válogatott keret, amelyet az említett erdélyi játékosokon kívül a bucuresti válogatott jelöltek egészítettek ki, ma délután Bucarestben gyakorló mérkőzést játszik a Sportul Studentesc együttesével. A mérkőzés folyamán a válogató bizottság a szűkség szerint cserélni fogja a játékosokat, majd a mérkőzés után ülést tart és a mutatói formák alapján állítják a vasárnapi román válogatottat össze.

A lengyel válogatott egybekent szombaton érkezik Bucarestbe és a román válogatottal egy szállodában fog megszállni.

A román-lengyel válogatott mérkőzés vasárnap délután az ONEF stadionban lesz és azt Ruzsics bíró vezeti.

Junian volt igazságügyminiszter vállalta a felosztott Labdarúgószövetség tanácsának a törvény előtti való képviselőt

Bucuresti, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Mino azt lapunk tegnap számában megírtuk, a legfőbb sportszövetség által indok nélkül felosztott labdarúgószövetség tanácsa törvényes jogainak védelmében a bucuresti tábla mellett működő közigazgatási bírósághoz fordult a törvénytelen felfüggesztés ellen. A felfüggesztett tanács törvény előtti képviselőt Grigore Junian, a nemzeti párt volt igazságügyminisztere vállalta. Ez a hír nemcsak sportkörökben, de társadalmi és politikai körökben is feltűnést keltett és azt úgy magyarázzák, hogy Junian személye az ügy ellen annak igazságszós volta mellett bizonyít, egyben bizossra veszik, hogy mint képzett jogász és abszolút elfoglaltan hírében álló volt igazságügyminiszter, Junian személye révén a jogtalanul felfüggesztett tanács megkapja méltó elégtételt.

Jó a bucuresti Makkabi. Bucuresti jelentés szerint sportkörökben élénken kommentálják a bucuresti Makkabi idej szereplését. A Makkabi első csapata csoportjában első helyen áll, de első helyen áll a Makkabi a tartalék-bajnokságban, valamint az ifjúsági bajnokságban is.

Hungária—Ujpest derbi a magyar bajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap játszották az öszi rangsor sorsát minden valószínűség szerint eldöntő Hungária—Ujpest derbit. A derbin kívül a következő mérkőzéseket játszották: Kispest—Budafok, Soroksár—Szeged, SBT—Ferencváros, Phobus—III. kerület, Attila—Boicskai, Törökvs—Budai 11.

Gyermektorna a Haggibborban. A férfi és hölgyecsoprt után a Haggibbor tornaszakszabályban csütörtökön délután 6 órai kezdettel megkezdte működését a gyermekcsoprt is. A gyermekcsoprtnak tagja lehet minden 14 éven aluli fiu vagy leány. Tornasídó egy óra. A csoportba beiratkozni a tornateremben, református gimnázium (Str. Cogalniceanu) lehet. Itt említtük meg, hogy a hölgyecsoprt órái hétfőn és csütörtökön este fél 9 órakor, a Str. Regina Maria 15 alatti Haggibbor-teremben, míg a férficsoprt csütörtökön és szombaton 6 és 10 óra között tartja tornasídó. Beiratkozni az órák alatt és a szakosztály hivatalos órái alatt a Haggibbor-teremben (Str. Regina Maria 15) csütörtökön este fél 8 órától fél 9 óráig lehet.

Grizze meg legdrágább kincsét, az egészséget, a selyemfinom, tökéletesen higiénikus

Capitol Mozgó

A keresztes hadjárat

Ehhez hasonlót a filmtechnika eddig nem produkált! 100.000-es embertömegekkel való felállítások történelmi és egykoros emlékezetes fejezete! Milliárdok ádoztak e filmre, amely grandiózus és egyedülálló a maga nemében! CECIL B. DE MILLE gigászi munkát végzett és így lett A KERESZTES HADJÁRAT a világ legnagyobb filmje! A film előtt: Világhíradó. Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyminisztériumtól kérnek jogorvoslatot az adótulfizetésben lévő vállalatok

A pénzügyminisztérium már korábban rendeltetve utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adóbonok fizetése révén, vagy pedig a régebbi tartozások kompenzációjából eredő túlfizetéseket írják össze, minthogy ezen túlfizetéseket a belső kölcsön második kibocsájtású kötvényeivel fogja az államkincstár visszatéríteni. Természetes, hogy eszerint ezek a túlfizetések nem használha-

tók fel a folyó adótartozások kompenzáására. Egyes pénzügyigazgatóságok ezen rendeletet úgy értelmezték, hogy az a készpénztulfizetésekre is vonatkozik. Több cluji vállalat, amelyek ily készpénztulfizetéseit a pénzügyigazgatóság vonakodik a folyó évi adó fizetésére elszámolni, most a pénzügyminisztériumhoz fordul jogorvoslat végett.

Uj technikával a ruhalestés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

ARLEJTÉSEK. November 4-én az albai-liai helyőrség parancsnokságánál árlejtést tartanak, hus és zsirszükségleteik beszerzése céljából. — November 11-én a szeszmonopol bucuresti vezérigazgatóságánál árlejtést tartanak 1 millió darab egynegyed literes zöld üveg beszerzése érdekében. — November 5-ikén a cluji városházán árlejtést tartanak hus, zsir beszerzése céljából. — November 5-én a cluji városházán árlejtést tartanak a végőhid kibővítési munkálatainak vállalatba adása tárgyában. — Előirányzat 6 millió 260 ezer 142 lej. — November 13-án a sibiumegyei Slimic község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak értékesítenek 3 ezer 353 darab tögyfa rönköket. — November 5-én az uioarai bányák igazgatóságánál árlejtés útján értékesítik a következő gépeket: két darab Ganz típusu centrifugál szivattyú, 2 darab Ganz típusu 200 lóerős villanymotor, egy Ganz típusu 120 voltos 50 amperes generátor, egy Schlick szivattyú, egy 8 lóerős Ganz lokomobil, továbbá 60 ezer kgr. használt van és 3 ezer kgr. használt acélis. — November 16-án a Timisoara—cetatei görögkeleti egyházközség hivatalos helyiségében árlejtést tartanak templomépítési munkálatok vállalatba adása tárgyában. Előirányzat 34 millió lej. — November 7-én a turdai városházán árlejtést tartanak a városi műjégyár építési munkálatainak vállalatba adása érdekében. — November 6-án a brasovi városházán árlejtést tartanak a városi tulajdonát képező Stupini külvárosi telkek értékesítése céljából. — November 9-én a sibiumegyei Sura Mica község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak 29 ezer darab farönk értékesítése céljából. — November 28-ikán a Severin megyei Sannarghita község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak a községi iskola építési munkálatainak vállalatba adása tárgyában. — Előirányzat 687 ezer 457 lej. — November 7-én a ciucmegyei Valea Strâmbă község hivatalos helyiségében a községi vadászati jog beáradása tárgyában. Október 31-én az aradi városházán árlejtést tartanak 500 köbméter törött kvics beszerzése céljából. — November 20-án a timistoral-megyei Pădureni méntelep gazdasági hivatalánál árlejtést tartanak a következők beszerzésére: 290 ezer kgr. zab, 360 ezer kgr. szalma és százezer kgr. széna, szállítási határidő december elseje. — November 2-án a satmari városházán árlejtés útján adják vállalatba a városi vízművek szivattyuházának építési munkálatait. — Előirányzat 996 ezer 200 lej. — Október 31-én a sft.-gheorghiei helyőrség parancsnokságánál árlejtést tartanak hus és zsir beszerzése céljából. — November elsején az odorheimegyei I. G. Duca (Cristur)-i állami tanítóképző gazdasági hivatalánál árlejtést tartanak 36 vagon tűzifa és vagon buza, fűszer és hus beszerzése céljából. — November elsején a targonmuresi Mihai Viteazul kadettiskola hivatalos helyiségében árlejtést tartanak 50 ezer lej értékű német, francia és román irodalmi ter-

mékek beszerzése céljából. — November 5-én a severinmegyei Armenisi község határában levő 779 hektár állami tulajdonát képező erdőterület kitermelés céljából adják bérbe árlejtés útján. — November elsején a targonmuresi Mihai Viteazul kadettiskola igazgatóságánál árlejtést tartanak 50 ezer lej értékű tornaszor beszerzése céljából. — November 4-én a salajmegyei Cristofl község hivatalos helyiségében a görögkatholikus egyház tulajdonát képező 18.63 hektár erdőterület kitermelési munkálatait adják bérbe. — November 6-án a treiscaune megyei Mereni község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak a közbirtokosság tulajdonát képező 25 hektár erdőterület kitermelésére. — November 6-án a tárnava-megyei Bogota-Olteana község hivatalos helyiségében árlejtés útján értékesítenek 8 ezer 100 méter tűzfát. — November 12-én az oradeai városházán árlejtést tartanak 3 földalatti benzinkut építési munkálatainak vállalatba adása céljából. — November 5-én a satmarmegyei Baita község határában elterülő 227.86 hektár erdőterület faanyagát. — November 28-án a násáudmegyei Mureseni-bárgáului községében árlejtést tartanak 82.98 hektár erdőterület kitermelésére. — November 11-én a muresmegyei Stanceni község hivatalos helyiségében árlejtés útján értékesítenek 3394 köbméter tűzfát. — Október 31-én az odorheui prefektúrán árlejtés útján adják vállalatba a vármegyei közpórház mellett létesítendő elkülönítő pavillon építési munkálatait. Előirányzat 1 millió lej. — November 6-án a muresmegyei Cluc-Cetate község hivatalos helyiségében árlejtést tartanak 1692 darab élőfa eladása céljából. — Október 31-én a satmari helyőrség parancsnokságánál árlejtést tartanak hus és zsir beszerzése céljából. — November 14-én a közlekedésügyi minisztériumban Bucarestben árlejtés útján adják vállalatba a Dej—Uriu de Jos—Casei—Rugasesti—Chiusesti—Magrai—Rohla—Targu-Lapusului—Demacuseni—Lapus—Paduroi—Strâmbul-Baitului utvonali autóbussz koncesszióját.

Ujabb jegybankrendelkezés a svájci frankot átutaló importörökhöz. A Banca Nationala körlevélben felszólította azon cégeket, amelyek az év elején svájci frankátutalásokat eszközöltek, hogy a 44 százalékos devizafelárat pótlólag fizessék ki. Ez a rendelkezés azzal a retorzióval fenyegeti mindazokat, akik vonakodnának neki eleget tenni, hogy sem behozatali, sem átvitelre vonatkozó engedélyeket nem fognak a jövőben kapni.

Az oradeai itélőtábla döntése a malmosok proporcionális illetéke ügyében. A carei-marei mimalom ellen korábban kihágási jegyzőkönyvet vezettek fel az ellenőrző pénzügyi közegek azon a címen, hogy a malom a liszttermékekre előírt 1.4 százalékos proporcionális illeték helyett jogtalanul csak 5 ezrelék illetéket fizetett. A jegyzőkönyv szerint a ma-

Ma, csütörtökön kerül bemutatásra minden idők legmonumentálisabb, legcsodálatosabb filmje:

lom 1934 április 1-től 1935 február 1-ig négy-milliónégyezer lej értékben állított elő őrleményeket és a le nem rótt illeték után 157.000 lej bírsággal sújtották. A malom ezal érvelt, hogy vásárlásait és eladásait az oradeai terménytőzsde bejegyezte és ezáltal a törvény szerint igényt tarthat az 5 ezrelékes minimális illetékre. A pénzügyi hatóság viszont nem volt hajlandó a malom által eszközölt kötések tőzsdei ügyleteknek minősíteni. A sálaji törvényszék a malom felbevezetésének helyt is adott és a bírsághoz megsemmisítette. Az oradeai tábla végül fokot megerősítette a törvényszék döntését és kimondotta, hogy azon üzleti kötések, amelyek egy hivatalos tőzsdealkusz közbenjárásával lettek kötve és a tőzsde bejegyzést nyertek, tőzsdei ügyletnek minősítendők.

Másfél millió lej kártérítést kapott báró Kemény János a Lomás Erdőipartól. Báró Kemény János erdőuradalmában az elmúlt év folyamán tűz ütött ki, amely jelentékeny faanyagot elhamvasztott. Kemény János a tüzeset mielőtt az erdőséget kitermelő bérő Lomás Erdőipart vonta felelősségre, mivel szerinte az iparvasut mozdonya gyújtotta fel az erdőt. A kitermelő vállalat és Kemény János között nemrégiben perenkívüli egyezség jött létre, melynek értelmében a Lomás Erdőipart kártérítés címén másfél millió lejt fizet az erdőtulajdonosnak.

Tőzsdeközi konferenciát tartanak az áru-tőzsdek. A cluji áru tőzsde azzal a javaslattal fordult az ország áru- és terménytőzsdeire, hogy Bucarestben az új tőzsdetörvénytervezetel kapcsolatban konferenciát tartanak. A javaslatához addig az országban működő 17 tőzsde közül 9 járult hozzá, közülük a bucuresti is.

Uralkodó kerestetik

A selangori radzsa tizenegy fia közül egyik sem óhajta apja trónját örökölni.

Péraktól északra a Malacca félszigeten terül el Selangor, tizenháromezer kilométernyi, százötvenezer lakóssal bíró gyönyörű hegykoszorúval övezett jó termőföldű államocská. Fővárosa: Kuala-Lampour beillene egy második Velencének. Arany- és ónbánya, amennyi csak kell és rizs is terem teméntelen. A selangori radzsának tehát minden oka meg van arra, hogy egy boldog országon uralkodjék. Nem is volt ott semmi baj a trónnal mindaddig, amíg a jelenlegi uralkodó épségnek és egészségnak örvendhetett. A kulampuri maharadzsa azonban ma már igen öreg és azonkívül nagyon beteg. Utódrói kellett tehát gondoskodni.

A jelenlegi trónörökös — amint mondják — gyönyörű szép szál ember, csak az a baj, hogy sokat iszik. Botrányai legendák. Az angol kormányzó, aki az ország felett erős befolyással rendelkezik, bizalmasan közölte az uralkodóval, hogy az angol kormány nem szivesen látja trónon Selangorban egy botrányhóst.

— Akkor te leszel a király! — szólott az apa a második fiához.

Igen ám, csak hogy a másodszületőnek semmi kedve sincs komolyabb foglalkozáshoz. Szenvedélyes teniszező, golfozik, mint egy lord, vadászatonkon jól áll neki a piros frakk, esetenként rendezett már filmdarabot is, csak éppen uralkodáshoz nincsen kedve.

— Nem érek rá! — válaszolta, futy-tyentett egyet és elindult a golfütőkkel.

A harmadik veresket költ.

— Poézis és államtanács... nem fér össze! — válaszolta.

A negyedik csak földöntúli és tulvilági problémákkal foglalkozik. A jelenhez nincs érke.

Es így járt mind a tizeneggyel. Virágos nyelvvellett megirt levélben értesítette tehát az öreg radzsa az angol kormányt, fiait „másirányu elfoglaltságuk miatt” nem hajlandók vállalni Selangor kormányzását.

Az 1935 mintavásárlási kiállítás társaságok Egyes országvételiük gium is, berendezés A telavi Tel-Avivba hogy a m tanak fel ra. A holla nácsosa, M ügyében visszatérve nagyobb e Palesztiná reméli, ho fognak er rok Palesz

Mint is 26 ezer fo tól a város reállítása d döntött a lyet elutas Az Agn cemberben Gedolá"ját ben. Az A zálátott a hoz és azz hoz, adjon delegátusar ristákra k zésétől.

Jakob M lakásán g nács és el nek a taná Felkérték a viselőit a v lapszabály g fele a e a Vaad t Petach T át avattak Ezt megelőz ur keméleb neg ünnepe évvel. A f észben a t zser fontot Az uj koló l, a közel melkedik s mélység y óránk y Kerku t ültetv rnyéken r eten, ez égi tétel. A hertok üdv

A haifai építésével er tonnár újat motor ne Electri olgozni.

Uz a sa faip

Satmar, o nap délu ja e 1935 munkása eztek a rült loka íó lej, a

Letartoz iselöt. B irtóztarta aki fel ni az a rend

Mihaszna talentum

Részlet Konrad Heiden német publicistának „Adolf Hitler, Das Leben eines Diktators“ című életrajzából. A kiadó: Europa-Verlag Zürich, engedélyével közöljük.

Egy külföldön élő német diplomata mondotta nemrég: Nekem az tetszik legjobban Hitleren, hogy csak négy napot dolgozik egy héten és a többi három napot pihenéssel tölti. Ember és nem gép.

Ehhez a jellemzéshez hozzá kellett volna azonban tegye, hogy a birodalmi kancellár ezt a négy ügynövezet munkanapot nem tölti az íróasztal mellett.

Hitler állandó kísérője, dr. Otto Dietrich meséli és a megállapításában egy kis mentegetőzésfele csendül fel, hogy Adolf Hitler végeredményében művészlélek. Ha nem az lett volna a küldetése, hogy a német nemzet politikai vezetőjévé emelkedjék, egész biztosan művészkariert futott volna meg.

Es dr. Göbbels így dicsőíti: Törhetetlen életereje van, az az idegi acélból vannak. Minden helyzettel meg tud birkózni, nem hagyja magát semmiféle válságtól a földhöz teremteni.

Dr. Georg Schottnek, a legelső nemzeti szocialisták egyikének feltűnt: Hitler az ellentéte az ész emberének. A szívnek, a vérnek embere, álomban dadogó.

A landsbergi fogház igazgatója pedig azt találta, hogy kevéssel beérő, szerény, előzékeny.

Ezek az ítéletek nem hatolnak le a mélybe. De felsorolják azokat a tulajdonságokat, amelyek már a férfikor elején álló Hitlerrel is szembeötlők: Tunya volt, álomkergető, érzékeny, kevéssel beérte és állhatatos. Ezek a tulajdonságok sehogysen férnek össze, ellentétesek egymással és izgulékonyt válnak ki. Ha az egyéniséget az ember és a világ összetalálkozása formálja meg, úgy az efféle hajlamu embernek nem igen lehet azt jóslani, hogy ki-egyensúlyozott személyiség válik majd belőle.

Am ha figyelemesen kutatunk, akkor ha nem is bukkanunk rá e tulajdonságok alapján a megoldásra, de mindenesetre ráleptünk általuk az utra, amelyen tovább haladva, megoldhatjuk a Hitler ifjúságának rejtélyét.

Ez a rejtély a következő: *Hogyan lehetséges, hogy Hitler, aki ma a világ leghíresebb embere, harminc éves koráig semmire sem várte? Miért lett az embereknek ez a mostani nagy meghódítója a polgári életben koldus, a háborúban pedig jelentéktelen szürke katona?*

Ennek a sikertelenségnek lehet így is mondani, Hitler az oka. De azt is mondhatjuk, hogy a világ az oka. És végeredményében mind a két megállapításnak igaz a lesz. Ez a fiatalember és a háború előtti világ sehogysen illeken össze. A huszadik század első évtizedeiben sok fiatalember érezte a maga külvilágához való kapcsolattól.

A fiatal Adolf Hitler amá nagyszámú fiatalok egyike, akik sehogysen tudnak elhelyezkedni és mélyesges pesszimizmusban, haszontalanul töltik el a napjaikat.

Uj: Mannheim—Grosz Héber-magyar szótár

az első és egyetlen modern héber-magyar szótár, amely a tóra, a misna, valásirodalom, a modern szépirodalom és a hébernyelvű újságok szavait egybefoglalva tartalmazza.

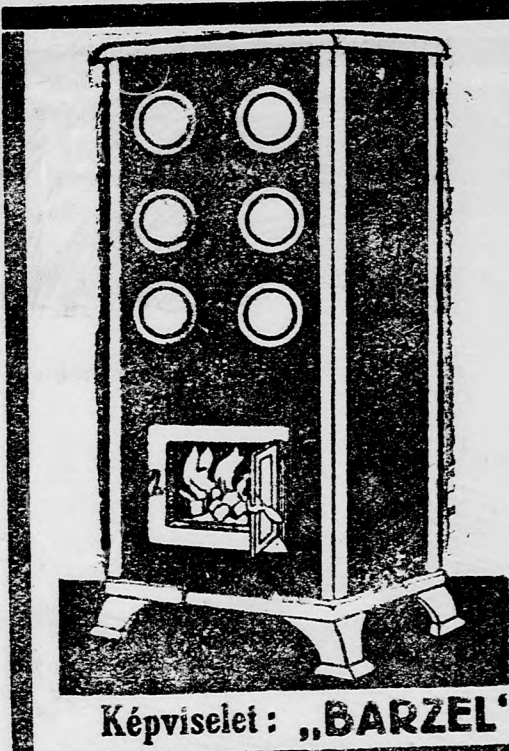
A szótár 628 oldal, 584 oldalon kb. 20.000 szó és 44 oldalon egy rövid tömör nyelvtan. A könyv díszes egészvászonkötésben, kitűnő papíron 330 lej. Részletes prospektust ingyen küld Lepage Cluj. Finkelstein: Tövises uton (Herzl) 28 lej Dr Deutsch: Maimuni szemelvények 40 lej

LEPAGE Cluj

Postán utárvétellel. Kérjen ingyen Judiacs jegyzéket.

Az efféle emberből a háború előtt csavargó vagy bohém vagy ártalmatlan anarchista vált. A háború után azonban Közép-Európában az ilyen emberek a hadseregek maradványaiból összeverődve fura politikai szervezeteket alakítottak és azóta sokféle országban hatalomra is vergődtek. Más korszakban koldusbarát lett volna Hitlerből, egy másikban tengeri rabló. Egy rossz magaviseletű gimnázistából azonban 1905-ben csak a „művész“ válhatott, a palotákra néző padlásszobák éhező lakója, aki — ez a privilégiuma — haszontalanul él és jobb alamizsnákból tengődik. Csak 1919-ben csillan fel a véres ködből egy új esély az ilyen ember számára vezérség valamelyik politikai bandában.

1914 világa a rend és a béke világa volt és a kalandorok meg a harcosok számára nem jutott benne hely. Dolgozókra volt ennek a világnak szüksége. A polgári intelligencia számára — Hitlert is hozzászámíthatjuk — automatikusan biztonság létezett ebben a világban. Munka ellenében életlehetőségek nyíltak. A harcosokat és a kalandorokat viszont börtönbe

SOK TIZEZER megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt **24** órán egy **NORMÁL** szobát **át**

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Képviselet: „BARZEL“ vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

SZÍNHÁZ-FILM

Egy monstre-film a fajgyűlölet ellen

„Keresztes hadjárat“ címen hozta ki a Paramount az első fajgyűlölet ellen küzdő nagy filmjét

Hosszu szünet után végre megint a Paramount egyik slágerét láthatjuk a városban, hatalmas alkotást, művésziekben éppoly ki-magaslót, mint eszmei tartalomban. A Capitol mozgóban mutatják be Cecil B. de Mille „Keresztes lovagok“ című monstre filmjét, amely zavaros, gyűlölködésektől telített világunkban korszakos világtörténeli mozzanatok kapcsán mutatja az utat, amerre az emberiségnek haladnia kell. Hogy egyszer már szűnjön meg e földön a pokol birodalma...

A „Keresztes lovagok“ a harmadik keresztes háború eseményeiből meríti témájának kereteit, hogy megjeleítse benne Oroszlán-szívű Richárd legendás szerelmét Berengáriához, Navarra hercegnőjéhez. Az egymást követő szép és megkapó képek egy darab világtörténeli peregetnek le a néző előtt. Oroszlán-szívű Richárd mellett találjuk a középkor egyik legnagyobb istenáldotta költőjét, Blountét. Az események során felbukkanak ama idők nevezetes alakjai, mindegyikük külön karakter, teljesítményeikben és mon-dásaikban egyéniek és újszerűek. És látjuk a Kelet nagyjait, Saladin szultánt, aki ebizakodottan, de meggyőződéssel mondomta a keresztes hadakról: „Amire szükségük lesz, azt meg is kapják: sirdöböt a katonáinknak“.

Cecil B. de Mille, a világhírű rendező ne-

vegyedik gigászi filmje a „Keresztes lovagok“, amely tömegeiben és játéklejeleiben felül-mul minden eddigi produkciót. Senkit meg ne tévesszen a film neve. Bibliai szelleműl áthatott alkotás ez, a testvériességet kihangsúlyozó, a gyűlölködés ördögét üző, a fajgyűlölet ellen küzdő nagy film. Legjellemzőbb a film sorsára, hogy Németországban nyolc-száz métert vágtak ki a film ama részeiből, amelyek glorifikálják az egyistenben való hitet és amelyben kihangsúlyozódik a fajgyűlölet elleni tendencia.

A Paramount Hollywood legjobb színészeivel játszatta meg a korhű jeleneiket. Oroszlán-szívű Richárdot, az angol királyt Henry Wilcoxon játssza, Berengáriát pedig Loretta Young. Mindkettő világmárka. Saladin szultánt Jan Keih személyesíti meg, Bartholomeust, a remetét C. Aubrey Smith játssza. A monstre felvonulásokon nem kevesebb, mint háromezer szereplő vesz részt.

Szerdán délután 3 órától vetítik a „Keresztes lovagokat“ a cluji Capitolban. Aki testvéri és az egyistenesség szellemétől fűtött művészi alkotásban akarja lelki megfürdőt és aki élményes darabot akar látni, menjen és nézze meg a „Keresztes hadjáratot“.

A Magyar Színház közleményei:

Az operettegyüttes bucsuelőadásai

Csütörtök délután a Mosoly országa, csütörtök este a Történek még csodák szerepel a színház műsorán. Ezekkel az előadásokkal egyidőre bucsut is mond közönségünknek az operettegyüttes, hogy azután új darabok betanulása után ismét visszatérjen anyavárosába.

A csütörtök délutáni előadás külön vezetékesége, hogy abban

fellép Szücs László,

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök d. u. 5: Mosoly országa. (Szücs László operatársaság visszavonhatatlanul utolsó fellépése. Mérsékelt helyárak.)

Csütörtök fél 9: Történek még csodák. (Hetedszer. Az operettegyüttes bucsuja turnéja előtt.)

Péntek, Halottak napján nincs előadás.

Szombat 9: Jó üzlet. (Helthal Jenő rendkívüli sikert aratott legújabb vigjátéka. A főszerepekben: Beness Iona, Budaházy Magda, Fényes Al'ce, Harmath Jolán, Balázs Samu, Nagy István, Tompa Sándor, Tóth Elek. Premberberlet 9.)

akinek ez visszavonhatatlanul utolsó fellépése Erdélyben. A csütörtök délutáni előadást mérsékelt helyárakkal tartják meg.

Az operettegyüttes távozása után a prózai együttes három kitűnő vigjátékot mutat be egymásután, közülük az első, Helthal Jenő Jó üzlet, szombat este kerül először a közönség elé.

Vasárnap d. u. 3: Bofcsinálta doktor. Elfőtte: Kénytelen házasság. (Olcsó helyárakkal.) Vasárnap d. u. 6: Jó üzlet. (Másodszer.) Vasárnap 9: Jó üzlet. (Harmadszor) Rendes bérlet 9.) Hétfő fél 9: Jó üzlet. (Negyedszer.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Péntek, november 1: Nincs előadás. Szombat, november 2: Balettelőadás. (Iskolai matiné.)

Vasárnap, november 3 (Matiné): Balettelőadás.

A cluji operaegyüttes 29-án, kedden Focsani-ban, szerdán, 30-án Bacauban, csütörtök-

kön Romanban, szombaton és vasárnap Cernaufiban szerepel.

A ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma, csütörtökön: Ohnet György világhírű regényének filmváltozata: A vasgyáros.

EDISON MOZGO MŰSORA:

Ismét 3 film: I. Tony, a szezon legizgalmasabb drámája. Rolanson Eduard, Loretta Joung. — II. Schenke a rendőr. Kalandos film. Gustav Fröhlich. — III. Oh Zuzanna. Vigjáték. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, 6, 9.

MUNKAS-MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken és szombaton 5, 7 és 9 órákor: Tarzan II. A legnagyobb dzsungeli film-dráma. Főszereplők: Jonny Weissmüller és Maurien O'Sullivan. Műsor előtt: a legújabb híradás és Micky Mauss. Helyárak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényeinek megfelelően akar nősülni, az vegye meg bármelyik dohánytözsében az Economist közgazdasági és házassági katalógust a célját hamar elérni. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Női és férfi fehérműtávarást, egész keletgyógyítást vállalok. Házhoz is megyek. Özv. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleana 5.

Ápódtassa bőrét a Magda kozmetikában, ahol a legújabb külföldi módszerek szerint szennyezés eredményeket érnek el a legreménytelenebb esetekben is. Győződjék meg egy próbakézeléssel! Memorandum 12, udvarban II. em.

Kiadó november 1-től 2 szobából (egy uccai) álló garzon lakás. Naționala biztosít. Regina Maria 6.

Eldünk: Jókaban levő Dodge és Ford chassékat karosszérával együtt vagy anélkül. Cim: Mera garage Str. Iasilor 8.

Ékszer akar vásárolni vagy eladni? Forduljon bizalommal N. Bolder ékszerészhez Regele Ferdinand 26 (Pascu filiszterház mellett). Alapítva 1913.

Ötshobás, komfortos lakás, első emelet azonnalra kiadó. Orvosi rendelőnek is alkalmas. Str. Reg. Maria 9.

Jó karban levő konyha, csempékályha adó. Cim: Farkas J., Julius M. 23.

Megbízható zsidó pincemester, aki borkészítésben perfekt, jó fizetéssel felvételi. Schreiber, Hida, jud. Salaj.

Keresünk azonnali belépésre lakás és teleltatással személtárszaksos korrepondent. Schwartz leányintézet Oradea, Str. Cluj garu 8.

Für den kommandem Winter werden Melamid gesucht Offerte Primrabbin Freund Reghin.

Kiadó első emeleten három vagy négy szobás modern lakás. Mihai Viteazul 39. H tulajdonosnál.

Baby-, gyermek-, női- és férfi kötött kiárusítása gyári áron, minden kedden és pénteken d. u. 3-6 óráig Lady, Str. Goldis 4. (volt Tunarilor.)

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— Japán a Mandzsuko elleni támadások befejezését követeli. Csien-Csienből jelentik: Újabb japán jegyzéket küldtek a kínai polgári és hatronai hatóságoknak, kérve, szüntessék be a Japán és Mandzsuko elleni támadásokat. Altitól a kérés támogatására Japán torpedóromból hajót küldenek Csien-Csienbe. A város kínai polgármestere kijelentette, hogy az összes japánellenes egységeket elkövetkezett a városból. Egyidejű londoni jelentés szerint Szun herceg proklamálta Belső-Mongolia függetlenségét.

— Háromméteres ősemberket láttak Kanadában. Vancouverből jelenti az United Press: A legendás Sasquatel-emberek, akik az angol Columbia (Nyugat-Kanada) hegyeit benépesítő egykori őslakók állítólagos óriási leszármazottjai, utóbbi időben megint feltűntek és Harrison Mills környékének lakói közül többen látták is őket. Hónapok, sőt évek óta semmit se lehetett hallani ezekről a titokzatos, különös, gorillaszerű lényekről. Létezésüket egyébként tudományosan még sohasem bizonyították be. Mikor utoljára jelentkezték, körülbelül egy évvel ezelőtt, sziklákkal dobáltak meg néhány halászgató indiánt s egy farmer feleségét szinte halálra ijesztették. A Vancouverből mintegy 80 kilométerre északra fekvő Morris völgy lakói most ismét arról számolnak be, hogy éjjelente elnyújtott, farkasordításhoz hasonló, félelmes tüvöltést hallanak és két ilyen csodálatos őslakót láttak is. A farmerék előadása szerint a két, szőrrel borított testű óriás hatalmas tusákkal kezükben, a hegyet övező erdő szélén tüntek fel és mint a zergék, ugráltak szikláról-sziklára a meredek lejtőn lefelé. Mikor leérték, átfutottak a Harrison folyó iszapos partján, majd lovaglóállásban egy-egy fatöncnre másztak és hosszú, szőrös karjukat és izmos lábukat vezékként használták, átuszítottak a folyón. Az óriások kikerültek egy tehéncsordát, amellyel találkozott. A farmerék szerint az óriások majdnem három méter magas, sűrű fekete szőrzettel borított, orillaszerű lények voltak. Rövid idővel ez-öt Vancouverből expedíció indult az óriások felfedezésére de dolgvégezetlen tért haza.

— Orvosi hír. Dr. Móricz Jenő, tüdőspecialista, a Cosmuța sanatórium orvosai rendezett Str. Saguna 20. alatt november 1-én megkezdte. Rendel. 3—5-ig.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy nyilvántartott nő. Tegnap a mentőket a Regele Ferdinand ut 147 számú házhoz hívták, ahol az egyik hónapos szobában görcsökben fetrengett Csorba Rózi, 25 éves rendőrileg nyilvántartott leány. A rendőrorvos gyomormosást alkalmazott, majd beszállították a lányt a belgyógyászati klinikára, ahol megállapították, hogy marószóda oldattal mérgezte meg magát és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Állapota életveszélyes.

— Egész Cluj le lesz fényképezve! A Patria című napilap közli, hogy még november hó folyamán 50 oldalas ünnepi szárat ad ki, amelyet teljes egészében Cluj városának szentel, a dolgozó és termelő Clujuk, amely ipari, kereskedelmi és kulturális téren munkálkodik. Ez lesz első nagy lauzza 1935 évre Erdély fővárosának, a németelmi város monográfiája, mindenkinek fontos ellenőrzött címével, gazdagon sztrálva, az összes cégek leírásával, az összes személyiségek fényképeivel és élet-jázával és az összes intézmények ismertetésével. Paukerow Leonard szerkesztő nyert megbízást az ünnepi számhoz szükséges anyag összegyűjtésére. Felvilágosításokat az e számban közlendő című hirdetéseihez vonatkozólag a „Memento” hirdetési iroda, Cluj, c. Regina Maria 16, készséggel nyújt.

— Rövid hírek mindenünnen. Alexandriából jelentik, hogy a Devonshire angol páncéloshajót egy hatalmas hullám letépte horogonyáról. Több hajó kísérletezik azzal, hogy a Devonshiret lehorgonyozza, nehogy a parthoz sodorják a hullámok. — Az Exarch amerikai teherhajó szikratávirón közölte, hogy a nyílt tengeren tűzvész következtében megsérült a kormány. A hajón 9 utas és 36 matróz van utban Görögország felé. Miután újabb segítséget nem kért, valószínűleg folytathatta útját. — Los Angeles legnépesebb utcáján egy közuti villamoskocsi kigyulladt. A megrémült utasok betörték az ablakokat, hogy kiugorhassanak. Negyven utas megsebesült. A tüzet, amelyet rövidzárlat okozott, hamarosan eloltották. — A londoni gépkocsikilátáson 9 nap alatt százezer autót adtak el. — A párizsi Farman üzemek ez év végéig 24 bombavető repülőgépet építenek, amelyek közül négy motoros lesz. Az új bombavető a világ legnagyobb hasonló gépei lesznek. — A belga kormány megvásárolta Svájcban azt a helyet, ahol Astrid királynét a halálos szerencsétlenség érte. A szerencsétlenség helyére kápolnát emelnek. — Hitler értékes festménnyel ajándékozta meg születésnapján Göbbels propagandauji minisztert.

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában október 31-én, csütörtökön délelőtt 1/2—1/2 óra között dr. Pistiner A. tart inspekción.

— A tenger megmenekíti egy rablás áldozatát. A rendőrség nyomára jött egy ezelőtt néhány héttel elkövetett vakmerő rablás teteseinek. Egy Alexei Rusneac nevű beszarabiai embert több rabló kifosztott és megköztözte egy csónakba ültette. A csónakot a tenger hullámai azonban szerencsére part-ra sodorták és így Rusneac megmenekült.

— Hevesi Piroška — a külföldön is egyaránt elismert kitűnő zongoraművész — ezidél egyetlen hangversenyét november 6-án, szerdán este 1/29 órakor a kath. gimnázium dísztermében tartja meg nagyszabású programmal, melyen a régi klasszikusoktól — Beethoven legmonumentálisabb 111. opus szonátájáig — Ravel, Prokofjew, Liszt legszebb műveit hallhatjuk. Jegyek: Lepage, Király, Ellenzéknél kaphatók.

— Megkezdődtek a fogadások az angliai választásokra. Londonból jelentik: A választásokra megkezdődtek a fogadások. Általános az a vélemény, hogy a nemzeti kormány 125 főnyi többséggel kerül majd ki a választásokból.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldal-fájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan megelégíti a gyomrot és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tisztára fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet békéregítő kúrának is igen jó eredménnyel alkalmazza.

— Száműzték hazájából Papanastasiu volt görög miniszterelnököt. Athénből jelentik: A letartóztatott Papanastasiu volt miniszterelnököt száműzték az országból. Papanastasiu a görög köztársaság megteremtője volt.

— Halálos verekedés egy bucovinai faluban. Bucurestiből jelentik: Ceahor községben véres összeütközés keletkezett egy ünnepség alkalmával. Két falusi, akik egy földdarab miatt régóta ellenséges viszonyban voltak egymással, egymásnak estek. Mások is beleegyeztek a verekedésbe, amely néhány óráig tartott. Végül is a kifáradt parasztok, akik lassan kijozanodtak, letették a fegyvert. A csendőrök 2 halottat és számos sebesültet találtak a helyszínen.

— A múlt és jelen találkozása. Bucurestiből jelentik: A Tempo szerint Ostrovski szovjetkötet tegnap első ízben jelent meg kihallgatáson Mária királynénál, akinek szerencsekívánatait fejezte ki. A lapok érdekes eseményként könyvelik el, hogy Ostrovski szovjetkötet a Peles kastélyban tegnap tartott fogadás alkalmával első ízben találkozott Poklewski Kozill-lel, a cári kormány volt bucaresti követével.

A ROMÁN SORSJÁTÉK tervének ELŐNYEI

- A román sorsjáték ma a legkedvezőbb minden sorsjáték között a világon, mert tervét a többi államokban és nálunk a háború előtt és után nyert tapasztalatok alapján állították össze.
- Egyes idegen sorsjátékok sok és kis nyereményt adnak. Mások, éppen ellenkezőleg, csak igen kevés, de annál nagyobb nyereményt sorsolnak ki.
- Ami Állami Sorsjátékunk rendkívüli előnye, hogy — noha 51.60% nyereséssel biztosít a játékosoknak, mégis 35 egy millió feletti nyereményt sorsol ki mindössze négy osztályban.
- A román Állami Sorsjáték bevételeinek legnagyobb részét a játékosok között osztja szét, szemben a többi államok sorsjátékaival.

A KÖVETKEZTETÉSEK IGEN EGYSZERŰEK

Ha a sorsjátékban résztvesz, igen nagy az esélye, hogy visszakapja az elköltött összeget, valamilyen haszonnal, amellyel megmarad a reménye, hogy leik millióit nyeri. Nem létezik játékos, aki ne nyerne, ha nem veszti el bizalmát.

PELSŐ HUZÁS NOVEMBER 15-ÉN

Ime az állami-sorsjáték terve
140.000 SORSJEGY 72.319 Nyereménnyel

Az összértéke a nyereményeknek lei
284.634.560

Minden egysorsjegyre melléksorsjegyet is sorsolunk, így sorsjegye van megasztva.

HUZÁS MINDEN 15-ÉN

NEGY HÓNAP ALATT AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK 35 NYEREMÉNYT SORSOL KI

1.000.000-tól 6.000.000 lei ÉRTÉKIG.

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.

Vásároljon idejében SORSJEGYET.

Egy negyed sorsjegy ára 200.— lei
Egy egész sorsjegy ára 800.— lei

— Olaszországi hírek. Rómából jelentik: Az olasz kormány megvásárolta a szintetikus uton előállítható petróleum szabadalmait, hogy függetleníthessék Olaszországot a nagyobbarányú külföldi petróleumimporttól. — Olaszországban készül a szén-, réz-, ón-, nikkel- és autózemanyagok monopóliumának bevezetését célzó rendelet. — A Popolo d'Italia adatokat közöl az utóbbi két év olaszországi szénimportjáról. Kitérnek ebből a kimutatásból, hogy az angliai szénbehozatal állandóan csökkenőben van s Németország lépett szénével a legnagyobb olaszországi szén-szállítók élére. — A közhívatások kiadásainak csökkentésére hivatott rendelet kiadása külszömbön áll.

— Házasság. Marton Ede és Zádor Lenke f. é. november hó 3-án Rákospalotán tartják esküvőjüket.

— Szézenyítő teadélután a Vivó Clubban. Az őszi idő beálltával újra aktuálissá váltak a szokásos vasárnap délutáni 5 órai teák, melyen az ifjúság kellemes és olcsó szórakozást talál. Ezúttal a Haggibbor Sportegyesület a teadélutánok szórakozását a zsidó országszépítés és a zsidó sport szolgálatában akarja gyümölcösíteni. Teadélutánjait, melyeket minden második vasárnap fog megrendezni, felérésben a Kfar Makkabinak szenteli, a Keren Kajemet Leisrael útján. Ez alkalommal már most vasárnap, november 3-án tartja a Haggibbor az első teáját a Vivó Clubban.

— Ezerháromszáz rakodómunkás sztrájkba lépett az alexandriai kikötőben. Londonból jelentik: Az alexandriai kikötőben 1300 rakodómunkás sztrájkba lépett. Most kell nagymennyiségű gyapotot behajózni Olaszország rendelkezéseinek következtében s a munkások ezt az alkalmat ragadták meg bérköveteléseik kivívására.

— Feuerwerker Klári okleveles táncánánő tánciskoláját Str. Gen. Berthelot 12 szám alatt megnyitotta. Jelentkezések délután 3—6-ig.

— Orvosi hír. Dr. Veress Ferenc rendelésbör-, nemi- és kozmetikai betegének naponta 11—1/2 és 3—1/2-ig Cluj Str. N. Iorga 5.

— Kötszáz új törvényrendeletet hozott a francia minisztertanács. Párizsból jelentik: A tegnapi francia minisztertanács munkájának eredménye 200 új törvényrendelet, amelyeket ma a köztársaság elnöke elé terjesztenek aláírás végett. A rendeletek nemzetgazdasági, társadalombiztosítási, gabonaértékesítési és a közrend fenntartására vonatkozó intézkedéseket tartalmaznak.

— Schacht német gazdasági miniszter a marxizmus összeomlásának okairól beszélt. Berlinből jelentik: Schacht, gazdasági miniszter tegnap este a rádióban beszédet mondott a német nemzetgazdaság helyzetéről. Hangsúlyozta, hogy a szabadság és kenyér a nemzeti szocializmus két devizája. A marxizmus, amikor hatalmon volt, lemondott a szabadság elvéről és ezért omlott össze.

Az elemgyártás szenzációja az új szalmiák- és

savmentes

G.I.F.
ELEM

Legnagyobb rak-tározóképeség

Óriási magáhoztérőképeség (regenerálódás)

Csak a piros G.I.F.-pecséttel valódi! GALVANI S. A.

Automobilklubban

Ma, csütörtök este fellépnek KITI SIMIONESCU, a Nemzeti Színház tagja és JONEL PULCA, az Operaház tagja. Műsor után reggelizés. Vendégeket szivesen látunk.

UJ KELET Legújabb hírek

Mit kér és mit kaphat Olaszország

(Első oldali cikkünk folytatása.)

pontosabban körvonalozott választ adott a földközi-tengeri haderők együttműködéséről. Franciaország biztosítékot hajlandó adni arra nézve, hogy nemcsak haditengerészeti flottabázisait bocsátja Angliának rendelkezésére, de hadihajóit is, ha az angol flottát megtámadnák. Ezzel szemben Franciaország azt kívánja, hogy a két nemzet közötti szolidaritást terjesszék ki a szárazföldi és légi haderőkre is. A lap végül leszögezi, hogy a londoni tárgyalások nemcsak a londoni tengerészeti konferenciára, hanem más európai jellegű kérdésekre is vonatkozni fognak. Aláírólag Sir Drummond római angol követ erről már tájékoztatta is Mussolinit.

Ujabb jelentés szerint Londonban megérkeztek Decoux francia tengerészeti és Deleuse órnagy francia tengerészeti szakértők, akik azonnal érintkezésbe léptek az angol admirálisokkal.

A Paris Soir azt az értesülést szerezte, hogy Sir Samuel Hoare és Laval Genfben új közös angol-francia tervezetet dolgoznak ki, amelyet minisztertanácsi jóváhagyások után az olasz kormányhoz megküldenek. Nem tudják, hogy milyen területi engedményeket fog tartalmazni a tervezet, de annyi bizonyosra vehető, hogy hangoztatni fogják hogy *Harrar tartomány az abesszíniai császár személyes háibirtoka, továbbá, hogy Aksum az abesszíniai szent városa és hogy Abesszínia nyugati részéből Olaszország semmit sem igényelhet.* A Havas ügynökség ezzel kapcsolatban azt hangoztatja, hogy Olaszország nem akar Abesszínia egységéhez és kulturájához nyulni, de megfelelő területeket követel kávé, tea, buza, gyapot és cukorrépa termeléséhez. Olaszország tehát az uedi-skebelitől délre, a Rudolf tóig terjedő területre akar mandátumot szerezni.

Ebben az esetben Olaszország hajlandó lenne átengedni Szómália egy részét Ueai-Shebelitől északra és keletre. Szükséges lenne még az is, hogy Abesszínia elcserélje olasz-Szómáliát ezt a részét a francia-Szómáli egy sávjával, valamint Berbera angol kikötőért. Olaszország ezzel szemben kötelezettséget vállalna Abesszíniaival szemben a Csana tó és Godjamra vidékének érintettségét illetően. Anglia így megvalósíthatná régi álmát, hogy ura lehessen a Kék Nilus forrásainak, amelyhez eként vérontás nélkül jutna.

Tigre az olaszoké lesz

A Daily Herald azt a szenzációs feltevést közli, hogy a szakértők Abessziniából Olaszországnak akarják adni Tigre tartomány legnagyobb részét Aduával, de Aksum nélkül, továbbá Ogaden és Danakil nagy részét. Ezen kívül elszakítanák Abessziniától a volt Amhara tartományokat, amelyeket különleges rezsim vezetése alatt ténylegesen Olaszország kapna meg. Ezzel szemben Abesszínia kijáratot kapna Zeila felé, esetleg olasz területen át. Az Amhara tartományok többi részét a Népszövetség „tanácsosai” elnöközése alá helyeznék, akiknek vezetője egy olasz lenne. Az Abesszíniai hadsereget csendőrséggé szerveznék át, amelynek tisztjei között olaszok is lennének. A lap szerint kevés esély van a terv elfogadására úgy a Népszövetség, mint a népus részéről.

Nincs szó újabb békejavaslatokról?

Párizsban tegnap az a hír terjedt el, hogy az új közös angol-francia javaslat már el is készült, sőt már el is juttatták Rómába s a hatalmak kormányfői Genf-be várják a tervezetre adandó olasz választ.

Az angol lapok tegnapi kiadásai megerősítik az új francia-angol közös tervezet elkészültének hírét. A múlt hét folyamán angol szakértők jártak a francia fővárosban s ekkor dolgozták ki a francia szakértőkkel együtt a közös tervezetet. Francia diplomáciai körökben állítólag sokat várnak a genfi megbeszélésektől.

A fentiekkel ellentétben a Reuter távirati iroda viszont arról számol be, hogy egyelőre gondolni nem lehet a háromhatalmi értekezlet összehívására.

A Daily Telegraph szerint

Mussolini az abesszíniai tartományok háromnegyed részére kérte az ellenőrzést, ami kivihetetlen.

Az angol és a francia kormányok elhatározták, hogy mindkét fél által elfogadható megoldási tervezetet készítenek. Az angol kormány azonban nem bizik abban, hogy rövid idő alatt elfogadható javaslatokat tud Genfben felmutatni.

Népszövetségi körökben egyébként nem számítanak semminő fordulatra a szankciók életbe léptetése kérdésében. Valószínűnek tartják, hogy az angol és francia kormányfői ezuttal három-négy napig maradnak Genfben. Pertina szerint a gazdasági szankciók érvénybe lépése november 10-én, vagy 15-én kezdődik. Addig az angolok bizonyos javaslatokkal fognak előjenni, amelyeknek tartalma azonban nem ismeretes. A helyzet úgy látszik stabilizálódik annak ellenére, hogy az egyensúly igen labilis.

Párizsban egyébként tegnap kiadták az Olaszország elleni pénzügyi szankciók végrehajtásáról szóló rendeletet. Laval tegnap a szenátus külügyi bizottsága előtt ismertette a külpolitikai helyzetet. Többen, így Millerand is felvilágosítást kértek Németország és a többi, a Népszövetségből kilépett állam magatartásáról a szankciók ügyében. Laval közléseit a bizottság helyesléssel fogadta.

Az olaszok védekeznek a szankciók ellen

Mussolini tegnap értekezletet hívott össze, amelyen a hatóságok fejein kívül kereskedők és a gazdasági érdekeltségek képviselői is részt vettek. Az értekezlet célja a megtorló intézkedésekkel szembeni hatékony védekezés megvitatása volt. A Duce bevezető szavaiban közölte, hogy elsősorban az élelmiszer ellátás kérdésével kell foglalkozni. Élelmiszerjegyek bevezetésére, meggyőződése szerint nincs szükség. Rövidesen kormányrendelet fog megjelenni, hogy a *mészárszékek kedden — hat hónapra keresztül zárva tartandók s szerdán sem árusíthatnak marha, sertés és juhust.* Közölték hivatalos részről azt is, hogy a lehetőséghez képest kerülni fogják ezentul azon államokkal az árucseré forgalmat, amelyeknek kormányai a szankciókban résztvesznek. Közölték az értekezleten, hogy Braziliából 33 ezen tonna fagyasztott hus van utban és nagymennyiségű fagyasztott hus sikerült szállításra lekötöni Argentínából is. Olaszország fát csak Ausztriából fog vásárolni s a nélkülözhetetlen petróleum termékeket az Egyesült Államokból.

Római jelentés szerint Mussolini fenti intézkedései a sajtóban élénk helyeslésre találtak. A lapok követelik, hogy teljes mértékben bojkottálják a külföldi cikkeket. A Stam szerint Olaszország erőlyes intézkedésekkel fog válaszolni a szankciókra.

London, október 30. A Manchester Guardian, foglalkozva az Ausztriában Starhemberg akciója folytán előállott helyzettel, megállapítja, hogy a jelenlegi osztrák kormány egyedüli támasza Olaszország. A lap szerint, ha Olaszország folytatni fogja az abesszín háborút, befolyása csökkenni fog Ausztriában és *Mussolini végül is kénytelen lesz megegyezést keresni Németországgal.* Ami Starhemberget illeti, ő könnyen fordulhat újra régi barátja, Hitler felé.

„Esküvő az Alhambra-ban”

Clujra érkezik a nagy bucuressi revüszínház legnagyobb sikerű darabjával. Előadásait a Magyar Színházban tartja. Biztosítva jegyét már most a Színházi Ügynökségnél Piața Unirii és a „Memento” irodánál Str. Regina Maria 16.

Tatarescu és Inculeț sinaiai kihallgatása után ellenzéki körök is jónak ítélik meg a kormány helyzetét

Engedélyezi a kormány a nemzeti parasztpárt november 14-iki gyűlését.

București, október 29. A Gazeta című lap szerint a Sinaiból visszatért poliaikusok véleménye az, hogy a kormány helyzete igen jó. Az ellenzéki vezetők a különböző beszélgetések és ünnepek alkalmával meggyőződést szereztek arról, hogy még sok ideig nem lehet szó rendszer változás lehetőségéről.

Tatarescu és Inculeț ma délelőtt kihallgatáson voltak a királynál, mely alkalommal alighanem szóba került a november 14-i tüntetések ügye is és arra az elhatározásra jutottak, hogy azt engedélyezik. Inculeț ezután tárgyalt Madgearuval és

Gogával, akikkel igyekezett megegyezést létrehozni olyan értelemben, hogy a két párt ne tartsa ugyanazon a napon nagygyűlést, hogy esetleges zavargásokat elkerüljenek. Ugy látszik, hogy a nemzeti parasztpárt hajlandó ebben az irányban engedményt is tenni a kormánynak. A párt vezetősége egyébként ma csütörtökön újból összeül és Madgearu, valamint Lupu beszámolnak sinaiai benyomásairól.

A parlament kormánypárti tagjait november 6-ra értekezletre hívták össze a fővárosba.

November 9-én kerül sor Mihalache audienciájára

Tatarescu minisztereinek békitő beszédet mond ma lasiban

București, október 30. A november 14-i gyűlések továbbra is a politikai érdeklődés központjában állanak. A Viitorul azt állítja, hogy a nemzeti parasztpártiak körében felmerült az elhalasztás terve. A Dreptatea ma délelőtti száma azonban folytatja propagandáját a manifesztáció érdekében és felhívást intéz a városi lakossághoz, felvilágosítva azt, hogy a paraszti állam semmiben sem lesz ártalmára a városoknak, sőt éppen azok fejlődését fogja

követni a falvakéval együtt.

Az ellenzéki vezetők királyi audienciára november első felében kerül sor. Elsőnek november 9-én az uralkodó Mihalachet fogadja, akit Goga, majd a többiek követnek. Említést érdemel, hogy Tatarescu tegnap este hosszabb beszélgetést folytatott Lupuval a sinaiai fogadás alkalmával. Hir szerint a politikai feszültségen enyhíteni fog Tatarescunak ma elmondandó nyilatkozata.

Mi van a jobboldali uszítás ellen kiadott kormányrendelet mögött?

A Zorile feltűnéstkelő kommentárjai

București, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Megirtuk tegnap, hogy Inculeț belügyminiszter körrendeletben utasította a prefektusokat a faj és felekezet ellenes uszító tevékenység betiltására és az egyenruhák viselésének megakadályozására. A Zorile mai számában vezércikk kommentálja ezt a körrendeletet az alábbiakban:

„Közel két éve annak, hogy Tatarescu és Inculeț zsonglörösködnek az ország leg súlyosabb érdekeivel, túrve és támogatva is néha azokat a mozgalmakat, amelyeknek egyetlen platformja a gyűlölet ősi ösztöneinek felszabandítása. Közel két éve asszisztálunk a szélsőséges áramlatok kifejlésztése mellett, amelyek el akarják fojtani néhány millió dolgos és adófizető ember lélegzetét egy nacionalista politikai stupid ürügye alatt. Nem egyszer és nem kétszer figyelmeztettük a belügyminisztert e gyászosan frivol játék kockázataira. De Inculeț negédesen mosolygott és nyugodtan pislogott szemével, mintha nem tudta volna, hogy Duca a sinaiai állomás ke-

mény kövein ugyanazon abszurd és vanacionalizmus golyóitól vértett el.

Es most ime kénytelen volt sűrűsben a táirohoz ülni és rövid, de határozott utasításokat kiadni. Mi történt? Felvonult Clujon a hány kétkingés, kampókeresztel a karjábDehát ugyanezt tették Cernautiban is. Mié nem intézkedett akkor Inculeț? Es miért né lépett közbe, hogy lecsillapítsa azon politik sok tulzaklatott idegeit, akik uton-utfélen pogány gyűlölet új vallását terjesztik? Válszolunk mi: Mert szüksége volt egy mind felhasználható tömegre, amellyel kedve szrint manőverezhetett. Inculeț azonban eifejette, hogy az emberekben van vállalkozó szellem és néha iniciativa is, amely tulmegy kulisszamögötti regisztrőz tervein. Lehetséghogy ezek a kezdeményezések itt-ott meg rászták a belügyminisztert és megértették vére, hogy az uszó aknák más hajókat is fo robbanthatnak, nemcsak azokat, amelyek pusztulásra ítétek...”

Eddig a cikk, amelyhez felesleges mindkét kommentár.

CENZURAT

Strada Vail 7. Munkás-Mozgó Telefon: 171.

Csütörtökön, pénteken, szombaton 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

A legnagyobb film!

A legszebb dzsungeldráma!

TARZAN II.

Főszereplők: JONNY WEISSMÜLLER és MAURIEN O'SULIVAN. Műsor előtt a legnagyobb újság és Micky Mauss. Helyárak: 10 és 12 lej.